

31.5.2021

Denna anvisning ersätter anvisningen från den 21 september 2020.

Anvisningar för att förhindra coronavirussmitta vid offentliga tillställningar, vid allmänna sammankomster och vid användningen av vissa lokaler

Anvisningens syfte

I dessa anvisningar beskrivs tillämpningen av bestämmelserna om offentliga tillställningar, allmänna sammankomster och användning av lokaler i lagen om smittsamma sjukdomar och ges rekommendationer om hur de ska tillämpas i praktiken.

Syftet med anvisningarna är stöda ordnandet av offentliga tillställningar, allmänna sammankomster och möten och att stöda en trygg användning av lokaler medan coronaepidemin pågår. Genom att följa anvisningarna kan man förebygga smitta och minska antalet exponerade.

När tillställningar och verksamhet ordnas kan man också tillämpa [principerna för ordnande av ansvarsfulla evenemang som tagits fram av undervisnings- och kulturministeriets arbetsgrupp](#). Aktörer kan också utarbeta egna rekommendationer för specifika situationer, verksamheter eller tillställningar inom ramen för bestämmelserna i lagen om smittsamma sjukdomar.

Samarbete med lokala myndigheter

Beakta kommunens och regionförvaltningsverkets beslut om antalet personer vid offentliga tillställningar och om förutsättningarna för användning av tillställningar och lokaler.

Kontakta de lokala hälsovårdsmyndigheterna för att säkra hälsosäkerheten vid tillställningen. Enligt lagen om smittsamma sjukdomar kan lokala och regionala myndigheter som ansvarar för bekämpningen av smittsamma sjukdomar hjälpa till att ta fram mer specifika rekommendationer. I detta sammanhang vore det bra att granska den epidemiologiska situationen i deltagarnas ursprungsregion.

Särskilda bestämmelser utfärdas om de skyldigheter att skydda arbetstagarna som gäller den som ordnar tillställningar i egenskap av arbetsgivare. De åtgärder som gäller personer som arbetar i offentliga lokaler baserar sig på arbetsgivarens riskbedömning. Företagshälsovården stöder arbetsgivaren vid riskbedömningen.

Att hålla tillräckligt avstånd

Lagstadgade skyldigheter och fullgörandet av dem

En aktör som ansvarar för administreringen av utrymmen inomhus som är öppna för allmänheten eller avsedda för en avgränsad kund- eller deltagargrupps vistelse eller områdesmässigt och verksamhetsmässigt avgränsade utrymmen utomhus ska ge kunderna och deltagarna anvisningar för hur tillräckliga avstånd kan hållas. Kundernas och deltagarnas vistelse ska ordnas så glest som det bara är möjligt med beaktande av verksamhetens särdrag och eventuella kundplatser ska placeras tillräckligt långt bort från varandra.

Ett tillräckligt avstånd mellan personerna förebygger smitta effektivt. Risken för smitta är mycket större än vanligt vid kraftig användning av rösten, t.ex. när man sjunger eller ropar samt i situationer med gruppmotion. I sådana och motsvarande situationer framhävs således betydelsen av användning av munskydd och undvikande av närkontakt. Inomhus ska därtill tillräcklig ventilation säkerställas.

Att hålla avstånd förutsätter inte kontinuerligt upprätthållande av ett skyddsavstånd på ett visst antal meter, men upprätthållandet av tillräckliga avstånd underlättas om det t.ex. för varje deltagare kan anvisas en på förhand planerad plats. Man kan till exempel ha personal och informationstavlor som instruerar om avstånd. Därtill kan man förhindra att det bildas långa köer genom arrangemang som påverkar hur deltagarna anländer och grupperas. Med hjälp av tejpningar, rep eller personal kan publiken styras så att trängsel undviks. Också öppettiderna och rytmen i verksamheten kan ordnas för att säkerställa avstånden mellan kunderna och sällskapen.

Rekommenderade tilläggsåtgärder och genomförande av dem

Kommunerna kan ge rekommendationer enligt vilka den som ansvarar för verksamheten utöver de lagstadgade skyldigheterna också rekommenderas genomföra konkreta ändringar i verksamheten för att säkerställa att kunderna och deltagarna, om de så önskar, kan hålla tillräckliga avstånd, t.ex. ett avstånd på minst en meter eller mer om utrymmena tillåter det. Inomhus ska därtill tillräcklig ventilation säkerställas.

Institutet för hälsa och välfärd: Coronavirus och inomhusluftens säkerhet

Dessa ändringar kan genomföras på det sätt som aktören själv väljer, antingen genom direkt begränsning av antalet kunder eller genom strukturella ändringar i verksamheten, såsom fysiska konstruktioner (plexiglas eller motsvarande), effektiviserade åtgärder för styrning och övervakning av klienternas vistelse och rörelse, anvisande av

en stå- eller sittplats för kunderna eller olika system för förhandsbokning med vilka man kan säkerställa tillräckliga avstånd genom att antalet kunder begränsas tidsmässigt. Både inomhus och utomhus kan alla kunder och deltagare t.ex. anvisas en egen stå- eller sittplats med tillräckligt avstånd till andra platser. Kunderna kan också exempelvis hänvisas till sina platser.

Skyldigheter som åläggs genom förvaltningsbeslut

Kommunen eller regionförvaltningsverket kan inom sitt område besluta om förbud mot allmänna sammankomster och offentliga tillställningar med stöd av 58 § i lagen om smittsamma sjukdomar. I beslutet kan det dock tillåtas att tillställningar ordnas under vissa förutsättningar. Förutsättningarna kan gälla t.ex. det maximala antalet personer vid tillställningen eller att tillställningen ordnas så att deltagarna och sällskapen kan undvika närkontakt.

Om kommunen eller regionförvaltningsverket inom området har fattat ett beslut enligt 58 d § i lagen om smittsamma sjukdomar, ska användningen av lokaler som är avsedda för kundernas eller deltagarnas vistelse ordnas så att kunderna och de som deltar i verksamheten samt sällskapen de facto kan undvika närkontakt med varandra. Ett beslut får fattas för högst en månad åt gången. För fullgörandet av skyldigheterna och begränsningarna ska då upprättas en skriftlig plan som ska hållas framlagd i lokalen.

Med närkontakt avses vistelse i samma utrymmen inomhus på mindre än två meters avstånd från varandra i mer än 15 minuter eller att man har fysisk kontakt med varandra.

Om det inte är möjligt att ordna verksamheten på det sättet, får kund- och deltagarutrymmena inte användas.

Den som ordnar verksamheten ska i detta fall se till och övervaka att kunderna eller deltagarna har en faktisk möjlighet att hålla avstånd till andra kunder och sällskap. I praktiken kan ordnandet av vistelsen enligt kravet innebära särskilda tekniska utrymmesarrangemang såsom mellanväggar, plexiglas och andra motsvarande utrymmeslösningar som håller människor isär, begränsning av användningen av kundplatser, begränsning av kundernas rörlighet eller begränsning av antalet kunder, om det inte är möjligt att undvika närkontakter på något annat sätt. Skyldigheten kan också fullgöras till exempel genom successiva tidtabeller för när kunderna kommer till utrymmet eller vistas där. Arrangören kan genomföra åtgärderna på ett sätt som lämpar sig för kundutrymmets egenskaper såsom storlek, eventuella fasta strukturer, kundplatsernas placering och kundernas normala verksamhet i utrymmet.

Munskydd

Institutet för hälsa och välfärd rekommenderar för närvarande att munskydd används i hela landet. De exakta rekommendationerna om användning av munskydd i olika situationer beror på epidemins fas och kan variera från region till region. ([länk till THL:s webbplats](#))

Det bör beaktas att munskydd inte ska användas om munskyddet gör det oskäligt svårt att andas eller om andra hälsoskäl hindrar användningen av munskydd. Rekommendationen gäller i första hand personer som fyllt 12 år.

En privat tjänsteleverantör eller en evenemangsarrangör kan kräva att kunderna använder munskydd för att minska smittrisen. När det gäller användningen av munskydd bör man dock beakta kraven på likabehandling. I kommunikationen bör det beaktas att alla personer av hälsoskäl inte kan använda munskydd.

Hygien

Lagstadgade skyldigheter

En aktör som ansvarar för administreringen av utrymmen inomhus som är öppna för allmänheten eller avsedda för en avgränsad kund- eller deltagargrupps vistelse eller områdesmässigt och verksamhetsmässigt avgränsade utrymmen utomhus ska se till att kunderna och deltagarna har möjlighet att rengöra händerna.

Kunderna och deltagarna ska ges instruktioner om att rengöra händerna samt om andra motsvarande rutiner som förhindrar spridning av smitta,

Konkreta exempel

laktagande av korrekt hygien när man hostar eller snyter sig minskar smittspridningen. I syfte att öka medvetenheten rekommenderas det att anställda och besökare ges information om ändamålsenliga rutiner som en del av de lagstadgade verksamhetsanvisningarna.

Se till att det finns tillräckligt med handsköljmedel och ställen där man kan tvätta händerna på evenemangsplatsen. Se till att toaletterna fungerar och försäkra dig om att tvålen och handdukarna räcker till.

Städning

Lagstadgade skyldigheter

En aktör som ansvarar för administreringen av utrymmen inomhus som är öppna för allmänheten eller avsedda för en avgränsad kund- eller deltagargrupps vistelse eller områdesmässigt och verksamhetsmässigt avgränsade utrymmen utomhus ska se till att rengöringen av lokaler och ytor effektiviseras utöver vad som någon annanstans föreskrivs om rengöring när det gäller den aktuella verksamheten.

Konkreta exempel

Det är möjligt att coronaviruset smittar också via beröring. Coronaviruset lever dock inte länge på ytor.

Vid städning ska man använda ett svagt basiskt universalrengöringsmedel. I sanitetsutrymmen kan städningen intensifieras genom att använda desinfektionsmedel. Följ Arbetshälsoinstitutets städanvisningar: [Städanvisningar](#).

Kontaktytor såsom dörrhandtag, armstöd, arbetsytor och bord, strömbrytare och kranar ska torkas av minst en gång och gärna två gånger dagligen. I lokaler med mycket besökare rekommenderas mer regelbunden städning, exempelvis med 2–4 timmars mellanrum. Användning av gemensamma datorer och terminaler eller andra redskap ska undvikas, eller så ska de alltid rengöras efter varje person som använt dem.

Stängning av lokaler

Lagstadgade skyldigheter

Om kommunen eller regionförvaltningsverket inom området har fattat ett beslut enligt 58 g § i lagen om smittsamma sjukdomar, ska kund-, deltagar- och väntutrymmen som är öppna för allmänheten eller avsedda för en avgränsad kund- eller deltagargrupps vistelse stängas för kunder och deltagare. Beslutet får fattas för högst två veckor åt gången.

Beslutet är förpliktande vid utövande av motions-, idrotts-, nöjes- eller rekreationsverksamhet i följande lokaler:

- 1) utrymmen inomhus som används för lagsport, gruppmotion, kontaktsport och andra motsvarande former av motion eller idrott samt gym och andra motsvarande utrymmen för inomhusidrott,
- 2) allmänna bastur och simhallars, friluftsbads och badinrättningars bassängområden samt omklädningsrum som finns i omedelbar anslutning till dem,
- 3) dansställen och utrymmen som används för körsång, amatörteater och annan motsvarande hobbyverksamhet i grupp,

- 4) nöjes- och temaparker, tivolin samt inomhusutrymmen i djurparker,
- 5) inomhuslekparker och inomhuslekplatser,
- 6) allmänna utrymmen i köpcentra, med undantag för affärslokaler i detaljhandeln och lokaler som används för tillhandahållande av tjänster samt passager till dessa lokaler.

Coronavirussmitta som konstaterats vid offentliga tillställningar eller allmänna sammankomster

Om coronavirussmitta konstateras hos en som deltagit i tillställningen ska det utredas om de andra deltagarna har exponerats. För utredningen av smittkedjor svarar den läkare som i kommunen eller sjukvårdsdistriktet ansvarar för smittskyddet. De exponerade spåras och sätts i karantän i enlighet med lagen om smittsamma sjukdomar.

Smittspårningen underlättas om arrangören av tillställningen eller den som ansvarar för den verksamhet som ordnats i utrymmet har uppgifter om de personer som deltagit i verksamheten. Dataombudsmannen har gett anvisningar om vilka omständigheter som ska beaktas när man samlar in kontaktuppgifter av kunderna för att spåra coronavirusexponering. [Dataombudsmannen: Vanliga frågor om coronaviruset: och data-skydd](#)

Genom att begränsa antalet personer vid offentliga tillställningar och allmänna sammankomster och genom att dela in publiken i olika grupper kan antalet personer som exponeras minskas om det senare konstateras coronavirussmitta bland deltagarna.

Övrigt ansvarstagande

Regionförvaltningsverkens beslut om begränsning av sammankomster gäller inte privata tillställningar. Privata tillställningar är alla tillställningar av privat natur som inte är öppna för allmänheten, såsom examensfester, bröllop, begravningar, dop, födelsedagsfester och privata kvällstillställningar.

Det rekommenderas dock att man även vid sådana tillställningar iakttar allmänna anvisningar om hygien, säkerhetsavstånd och andra arrangemang för att förhindra coronavirussmitta. Även kommuner och sjukvårdsdistrikt kan ge regionala rekommendationer om ordnande av privata tillställningar, inklusive en rekommendation om begränsning av antalet personer i syfte att minska kontakterna. Erfarenheterna under pandemin har visat att risken för smitta är förhöjd vid privata tillställningar eftersom kontakterna vanligen är långvariga.

Om en privat tillställning ordnas i en restaurang, på ett café eller någon annan förplägnadsrörelse ska dock gällande begränsningar och skyldigheter för restaurangverksamhet beaktas.

Det rekommenderas att rörelse mellan regioner med olika epidemilägen undviks, i enlighet med regionala rekommendationer.

För personer i riskgruppen rekommenderas coronavirusvaccin om det inte finns någon kontraindikation. Risken för att en komplett vaccinerad person (vanligtvis två doser) insjuknar i allvarlig coronavirusinfektion är mycket liten. Det rekommenderas dock att även komplett vaccinerade personer under epidemin iakttar de anvisningar om smittbekämpning som avses i denna anvisning vid offentliga tillställningar, allmänna sammankomster och i offentliga lokaler.

LÄNKAR

Regional information

[Institutet för hälsa och välfärd: Coronaepidemin: Regionernas situation, rekommendationer och begränsningar](#)

[Institutet för hälsa och välfärd: Coronaepidemin: Regionernas situation, rekommendationer och begränsningar](#)

[Gällande begränsningar och begränsningar som träder i kraft \(Regionförvaltningsverket\)](#)

[Coronaläget och begränsningarna i regionerna enligt sjukvårdsdistrikt \(Statsrådet\)](#)